

Skriftlig beretning 2005 - 2006

I beretningsåret fra generalforsamlingen i maj 2005 til dette års generalforsamling har bestyrelsen og udvalgene arbejdet med en række opgaver af såvel intern som ekstern art. Bestyrelsen har afholdt 8 møder, hvoraf det ene var et internatsmøde hos Leif Høgh i Mariager i sidste weekend i august 2004, hvor der var tid til at gennemdrøfte foreningens situation og udstikke planer for årets arbejde.

Det forløbne år har på visse områder været præget af fremskridt. Internt har den fortsatte effektivisering af sekretariatet været højt prioriteret, ligesom udvalgsarbejdet og vores engagement i Bygningskultur Danmark har krævet mange ressourcer. I bestyrelsens arbejde har overvejelserne om kommunalreformens betydning for Landsforeningens fremtidige struktur været drøftet løbende, ikke mindst koblet til vedtægtsudvalgets udmeldinger.

Imidlertid har stadig mere begrænsede økonomiske rammer skabt meget alvorlige vanskeligheder for Landsforeningens drift og daglige arbejde, hvor bestyrelsen har måttet yde en overordentlig stor arbejdsindsats for at få løst de mest nødvendige opgaver. Det økonomiske bundlinieresultat er på grund af en række faktorer blevet aldeles utilfredsstillende, og det vil blive en krævende opgave at få dette genoprettet.

Vedtægtsudvalgets arbejde

Det af generalforsamlingen i maj 2005 nedsatte udvalg har nu afsluttet sit arbejde, der nu foreligger i form af et kommenteret forslag til nye vedtægter. Udvalget har samtidig fremsat et forslag til fremtidig kontingentstruktur, der ligeledes skal behandles på generalforsamlingen.

Udvalget har såvel i BY&LAND som på regionalmøderne fremlagt deres foreløbige overvejelser og der har på alle 5 møder været givtige debatter. Udvalget har derfor løbende justeret og tilrettet deres forslag, der således er et produkt af forslagene og debatten fra generalforsamlingen i maj 2005, udvalgets overvejelser, bl.a. baseret på en spørgeskemaundersøgelse til lokalforeningerne og inspiration fra regionalmøderne.

Forslagene til henholdsvis vedtægtsændringer og kontingentstruktur er lagt ud på Landsforeningens hjemmeside. Bestyrelsen finder, at udvalget har lyttet til bemærkningerne på sidste års generalforsamling og på de afholdte regionalmøder og finder, at Vedtægtsudvalget er nået frem til et afbalanceret forslag til ændring af foreningens vedtægter. Såfremt udvalgets forslag vedtages på generalforsamlingen, har bestyrelsen ikke noget bedre forslag til kontingent for det kommende år end det forslag, Vedtægtsudvalget har fremsendt.

Regionalmøderne

Regionalmøderne er blevet holdt i perioden fra slutningen af oktober til slutningen af januar i de 5 nye regioner. Møderne blev holdt i henholdsvis Helsingør, Korsør, Odense, Horsens og Hadsund. Bestyrelsen skal hermed takke de arrangerende foreninger for deres værtskab og for det store arbejde, der blev lagt i forberedelsen og gennemførelsen af regionalmøderne.

Det har på regionalmøder og på lokale generalforsamlinger været drøftet, hvordan man lokalt skulle forholde sig til den ændrede kommunale struktur.

Det har fra BY og LANDs bestyrelse været understreget, at spørgsmål om sammenslutning og fusioner af lokalforeninger inden for samme kommune må være en lokal afgørelse, som vi fra centralt hold ikke har ret til at blande os i. Det valg, der træffes, må afpasses efter de lokale forhold efter kommunesammenlægningen. Vi har set forskellige modeller, der overvejes lokalt: Nogle foreninger udstrækker som en naturlig del af deres virke deres arme til den nye storkommune, og dækker således områder, der tidligere har været "hvide pletter" på landkortet. Andre steder, hvor der efter reformen er flere foreninger i samme kommune, er der aftalt samarbejde, fælles optræden over for kommunen, fælles arrangementer o.l. Det er vores opfattelse, at der sker styrkelse af det lokale samarbejde, og at hovedtendensen er, at man ser tiden an og ikke haster til sammenlægninger af lokalforeninger. Især den ofte meget stærke lokale forankring er argumentet for at forblive selvstændige lokalforeninger.

Medlemssituationen

Antallet af lokalforeninger er uændret i det forløbne år: Der er dannet og indmeldt en ny forening i Ballum Vesterenge. Desværre har vi for nylig mistet Foreningen til bevarelse af Stenbjerg Landingsplads, der som led i en skrap sparerunde foreløbig har måttet sige fra.

Kommunalreformen medfører sammenlægninger, som allerede har betydet, at nogle kommuner, der sammenlægges med andre har meldt sig ud. Også amtskommuner, der pr. 1.1.2007 ikke længere eksisterer, er allerede i 2005 begyndt at melde fra. Dette har selvfølgelig indflydelse på den samlede kontingentindtægt i Landsforeningen. Vi mister altså, som forudset, en række af vores b-medlemmer (amtskommuner, kommuner osv.). Det er således helt nødvendigt at nytænke kontingentstruktur og det fremtidige indtægtsgrundlag for Landsforeningens fortsatte virke.

Eksternt har det fortsatte samarbejde i Bygningskultur Danmark (navneskift fra Bygningskulturelt Råd), i Forum for Bygningskultur og med Kulturarvsstyrelsen været prioriteret, ligesom vi har haft kontakter til bl.a. Danmarks Naturfredningsforening.

Samarbejde med Kulturarvsstyrelsen (KUAS)

I det daglige er der mange kontakter mellem KUAS og os. Bestyrelsen har både ved forretningsudvalget og sammen med Bygningskultur Danmark (BKD) haft drøftelser med de ledende medarbejdere i KUAS og gennem arbejdet med fredningssager, lokalplansager m.v. er der en løbende kontakt med styrelsens medarbejdere. Det er vi glade for og finder vigtigt for et godt resultat af arbejdet med kulturarven. I resolutionen fra generalforsamlingen i maj 2005 beklagede vi de planlagte nedskæringer i KUAS. Vi må desværre konstatere, at medarbejderstaben alligevel er blevet skåret ned i 2005.

Vel af samme årsag er projektet med gennemgang af landsbrugsbygningerne fra 1850-1940 blevet stoppet halvvejs.

På positivsiden tæller, at der er iværksat et forsøg med decentral behandling af byggesager o.l. på fredede bygninger. Forsøget omfatter 2 restaureringsarkitekter på henholdsvis Odense Bys Museer og Københavns Bymuseum. Der er nedsat en følgegruppe, hvor Landsforeningen er repræsenteret med Torben Lindegaard Jensen.

I september 2005 offentliggjorde KUAS sammen med Fonden Realdania ”Kulturarv – en værdifuld ressource for kommunernes udvikling. En analyse af danskernes holdning til kulturarv”.

Undersøgelsen viste overordentlig tydeligt, at der er en endog meget positiv holdning over for den bygningskulturelle arv. Også når det vil koste penge!

Efterfølgende opfordrede KUAS og Fonden Realdania de nye kommuner til at deltage i et projekt, hvor fonden vil støtte 4 kommuner, der vil bruge kulturarven til at profilere sig og skabe indre sammenhæng i de nye kommuner. Over halvdelen af kommunerne meldte sig, så interessen er til stede. Projektet er nu i gang i de udvalgte kommuner: Haderslev, Hvidovre, Hjørring og Ålborg. Det bliver interessant at følge projekterne, der bør kunne inspirere landet over.

Samarbejdet i Bygningskulturens Hus

Bygningskultur Danmark

Bygningskulturelt Råd har skiftet navn til Bygningskultur Danmark (BKD). Det er sket for at markere, at der både er tale om en forening, et videntcenter og en forretning, der tilbyder at løse opgaver for såvel private som offentlige myndigheder. BKD er nu i sit 4. år af de 5, som Fonden Realdania fra starten har sponseret med 5 mio. kroner om året. BKD er derfor i fuld gang med at blive gearet til at blive økonomisk selv bærende.

Vi har fra Landsforeningens side måttet meddele, at udviklingen i vores økonomi gennem de årene siden BKD blev dannet har været negativ, ikke mindst fordi de offentlige tilskud har været faldende. Vi ser os derfor ikke i stand til at betale mere end kr. 100.000 i kontingent om året selv om der tilfalder os et honorar på kr. 50.000 for varetagelsen af vicepræsidentposten. Efter flere

drøftelser er dette nu accepteret af de involverede parter, idet det fra Fonden Realdanias side er præciseret, at fondens støtte ikke må bruges til BKDs politiske arbejde. For at opretholde balancen mellem BYFO og BYogLAND er kontingenterne stadig ens for de to foreninger.

Vi har fortsat den samme repræsentation i Rådets organer, idet vi besætter vicepræsidentposten og har yderligere et medlem i præsidiet, har 5 pladser i selve Rådet, 2 - hvoraf den ene er formandsposten - i Frednings- og Bevaringsudvalget, og er repræsenteret i de øvrige udvalg.

I forlængelse af Frednings- og Bevaringsudvalgets arbejde med formulering af fælles ønsker for den fremtidige bygningsbevaring har der i Bygningskulturens Hus været holdt en høring, hvor politikere fra Folketingets Kulturudvalg havde lejlighed til at høre om og drøfte frednings- og bevaringsspørgsmålet. Høringen er fulgt op med kontakter til politikerne, og det forventes, at der i løbet af 2006 vil blive afgivet beretning om området i Folketinget.

Opinionsundersøgelser

BKD har som opfølgning på KUAS og Fonden Realdanias undersøgelse af danskernes holdning til kulturarven iværksat en række opinionsundersøgelser, der måned for måned fortæller om befolkningens holdning til udvalgte emner inden for bygningskultur. Foreløbig har genbrug/anden brug af landbrugets bygninger og af kirkerne været emner, men flere følger. På BKDs hjemmeside vil der ske en løbende opdatering af undersøgelserne, der også vil blive formidlet bredt i pressen.

Kulturnat og julemarked

Bygningskulturens Hus fulgte op på succesen i 2004 ved også i oktober 2005 at deltage i arrangementet. Også denne gang kom adskillige hundreder af mennesker i huset, nogen på rundvisning, andre blot for at kigge, købe bøger (vi solgte godt!), få BY&LAND og en hvervefolder. Bestyrelsesmedlemmerne fortsætter gerne med at trække læsset, for det er både en meget positiv oplevelse og giver nye medlemmer!

BKD har for 2. år i træk afholdt julemarked. En stilfærdig annoncering var nok til at tiltrække mange mennesker, der både så huset, fik en snak med bl.a. os fra bestyrelsen og handlede hos de "udstillere", der holdt til i og uden for huset. Atter kunne det konstateres, at Bygningskulturens Hus er et meget attraktivt og enestående hus, der betager.

Bygningskulturens Dag

Temaet for Bygningskulturens Dag 2005 var, "Modernismens Huse", nærmere defineret som byggerier fra perioden 1915-1970". Ifølge KUAS opgørelser var deltagerantallet til dette års arrangementer det største nogensinde.

2006 er renæssanceår, så det er temaet for årets arrangement i september. Det skal bemærkes, at temaet også omfatter nyrenæssancen. Også i år er KUAS hovedansvarlig for arrangementet, men hele den praktiske organisering udføres af BKD, hvor Dorthe Bendtsen samler trådene.

For at inspirere de lokale kræfter afholder Dorthe Bendtsen her i foråret en række møder i regionerne. Der er gået brev ud til lokalforeningerne, men der er altid mulighed for at blive opdateret via BKDs hjemmeside..

Vi håber på og regner med, at også dette års tema vil inspirere til, at der endnu en gang lokalt bliver sat fokus på bygningskulturen.

Tilmelding og øvrige oplysninger om arrangementerne kan ses på Kulturarvsstyrelsens hjemmeside (link fra BY&LANDs hjemmeside).

Økonomien

Den grundigere gennemgang af Landsforeningens økonomi finder sted under punktets behandling på generalforsamlingen, men som det vil fremgå af regnskabet, er vi kommet ud af 2005 med et beklageligt underskud i modsætning til 2004-regnskabet, der havde bragt foreningen i smult vande.

Vi er meget taknemmelige for de gaver, der tilflyder foreningen, både de beløb som doneres til Landsforeningen og de beløb, som vi skal sende videre til medlemsforeningerne. Jo større beløbet

er jo større driftstilskud fra TipsLotto får vi. Testamentariske gaver vil være af meget stor betydning for konsolideringen af foreningens økonomi.

Bogholderiet har også i 2004 været passet af Lars Rasmussen fra Museet Falsters Minder og af Torben Lindegaard som kasserer. Vi har valgt at fortsætte med Lars Rasmussen, der har udført et fortrinligt stykke arbejde.

Det er bestyrelsens opfattelse, at det budget, som blev fremlagt på generalforsamlingen i maj 2005 var forsvarligt, og vi har ikke anvendt foreningens midler uforsvarligt, men har udvist den allerstørste sparsommelighed i forbindelse med bestyrelses- og udvalgmøder, ligesom vi har begrænset vores transportudgifter mest muligt i forbindelse med møder og endda i et vist omfang har undladt at søge refusion for transportudgifter.

Årets betydelige underskud skyldes især svigtende indtægter bl.a. en nedgang i kontingentindtægter samt manglende anvisning fra KUAS side af sidste rate af KUAS tilsagn om tilskud.

Sekretariatet

Sekretariatet er på mange måder en blandet landhandel med varetagelse af mange og forskellige opgaver fra hurtigt løste forespørgsler over telefon eller mail, hvor lokalforeninger og personlige medlemmer anmoder om Landsforeningens råd og bistand til løsning af en særlig sag inden for deres lokalområde. Hertil kommer et meget ressourcekrævende arbejde med vedligeholdelse af registre over medlemmer og særskilt for dem, der modtager foreningens blad BY&LAND samt udsendelse af BY&LAND, kontingentopkrævning m.m.

I 2005 har sekretariatsfunktionerne været varetaget af Kitt-Ann Andreassen og Helle Strandgaard Jensen, begge studerende på RUC. Da Helle skulle videre i studierne ansatte vi i en halv stilling Caitlin Madden, der bl.a. igangsatte det længe savnede skift af databasesystem. Desværre for os fik Caitlin en fast og fuld stilling i den amerikanske ambassade, men vi har nu fået ansat arkitekt Julie Hasløv Frankel, der er ansat i fuld stilling, da Kitt-Ann fra marts 2006 skulle koncentrere sig om specialeskrivning. Caitlin Madden har i forbindelse med sin fratræden givet tilsagn om at bistå med fuldførelsen af konvertering af vores medlemsregistre til et mere opdateret databasesystem.

Som fredningsfaglig medarbejder har vi siden marts 2005 haft ansat restaureringsarkitekt Pauline Ringsted, der med stor dygtighed har bearbejdet og færdiggjort en række sager, som fredningsudvalget har besluttet at tage op.

Bestyrelsen kunne ønske, at Landsforeningens økonomi var af en sådan størrelse, at det var muligt at tilføre flere personressourcer til sekretariatet, der med de 30 timer, der nu er til rådighed, har måttet nedprioritere opgaver, som bestemt burde være løst. Samtidig har selv det arbejde, der er blevet udført i det forløbne år, ikke kunnet gennemføres uden en meget stor arbejdsindsats af bestyrelsesmedlemmer og andre frivillige, der har tilbudt deres hjælp.

BY&LAND

Årets 4 numre har været såkaldt "blandede numre", hvor der behandles både aktuelle og mere generelle emner. Det planlagte temanummer om planlovgivningen valgte vi at udskyde til december 2006, da love, bekendtgørelser o.l. ikke vil være på plads før.

I nr. 70 – det sidst udsendte nummer – har vi ændret moderat på layoutet. Opsætningen er nu 2-spaltet (oprindeligt var teksten i 4 spalter!) og vi har indført medlemssider midt i bladet, i første omgang generalforsamlingsstoffet. For at spare på udgifterne har vi desuden til de personlige medlemmer indsat girokort til betaling af kontingent. Hvis eksperimentet lykkes vil det blive fulgt op.

Bortset fra enkelte røster lyder der stadig lovord og ros til BY&LAND, der befæster og udbygger sin position som et uundværligt formidlingsorgan. Derfor hjertelig tak til redaktøren, Allan Tønnesen, og til alle bidragyderne - skribenter som fotografer. Uden den store vilje til vederlagsfrit at levere stof af høj kvalitet ville det ikke være muligt at udgive BY&LAND til den lave pris, som 4 numre hidtil har kostet.

Det i 2004 nedsatte redaktionsudvalg består stadig af vores redaktør Allan Tønnesen (fmd.), Bent Falk Jensen og Liselotte Mygh. Udvalget skal støtte og hjælpe redaktøren med idéer og bidrag.

Udvalgene

Frednings- og Bevaringsudvalget

Udvalget består af Peter Hee(fmd.), Lars Thede Anderskov, Kit Egefjord, Torben Lindegaard Jensen, Helge Torm og Allan Tønnesen.

Udvalget har i 2005 behandlet ca. 150 emner, der er kommet dels som henvendelser dels gennem udvalgets og fredningsmedarbejderens opsøgende arbejde. Der er desuden i enkelttilfælde brugt fredningskyndig bistand udefra. Emnerne har naturligvis været af forskelligartet karakter og nogle har kunnet ordnes over telefonen ved drøftelse og rådgivning af medlemsforeningen og enkeltpersoner om anvendelse af andre instrumenter end lige en bygningsfredning. 108 af emnerne er blevet ekspederet på denne måde eller er blevet afvist, opgivet eller henlagt, de fleste efter besigtigelse og vurdering. De resterende emner er enten under videre bearbejdning, afventer eller er indsendt som fredningsforslag. Dette sidste gælder 8 sager, som udvalget har fundet, burde vurderes af Det særlige Bygningssyn med henblik på en bygningsfredning.

Det foreløbige resultat er, at 4.maj Kollegiet på Frederiksberg er blevet fredet, Fragtmandshallerne på Nørrebro i København er indstillet til fredning af Det særlige Bygningssyn, og er pt i høring. 2 emner er blevet afvist: Nyrenæssanceherregården Gjeddesdal syd for København og OXA, Danmarks ældste radiostation. 4 andre sager afventer behandling i Det særlige Bygningssyn. Antallet af indsendte fredningsforslag er på samme niveau som de foregående år.

Udvalget har bestræbt sig på en stor alsidighed i valg af fredningsemner, ligesom en vis geografisk spredning har været tilstræbt. Der er således i 2006 foreløbig indsendt fredningsforslag på en række sommerhuse fra starten af det 20. århundrede i Tibirke og for Svendborg Teater.

Ud over de egentlige fredningssager har udvalget beskæftiget sig med en lang række bevaringssager, samt diskuteret problematikken omkring bevarende lokalplaner og det stigende antal fredningsophævelser.

Fredningsarbejdet har på det faglige niveau været udført især af restaureringsarkitekt Pauline Ringsted, der tiltrådte i marts 2005.

Det rådgivende Planudvalg

Udvalgets medlemmer: Susanne Koch (fmd.), Henrik B. Hoffmeyer, Birgitte Olesen, og Flemming Léfèvre Pedersen.

Planudvalget har ved formanden behandlet et antal sager igennem årets løb.

Planudvalget har i starten af 2006 genoptaget sin mødevirksomhed. Udvalget har besluttet at følge udviklingen i den kommunale behandling af bygningsbevaring og kulturmiljøer i det åbne land i de nye kommuner tæt. Amternes og dermed regionplanernes bortfald er en udfordring, der fortjener opmærksomhed.

Det nye bygningsreglement (omtalt i nr. 70 af BY&LAND) vil blive fulgt nøje. Det vil forhåbentlig betyde en større indsats og interesse for at få udpeget flere bygninger som bevaringsværdige.

Ligeledes er der til d. 21. april 2006 høring om Miljøministeriets forslag til landsplanredegørelse.

På det konkrete plan er udvalget gået ind i en sag fra Ballum Vesterenge ligesom vi opmærksomt følger planerne for Bryghusgrunden ved havnen i København, hvor Fonden Realdanias ejendomsselskab har erhvervet grunden med henblik på at opføre et markant byggeri på stedet.

Udvalget stiler mod at holde møder 3- 4 gange om året, dels for at drøfte færdigbehandlede sager dels for at tage nye sager op og for at overveje nye muligheder for at påvirke planlægningen.

Forum for Bygningskultur

Samarbejdet mellem formændene for de landsdækkende foreninger på bygningskulturens område plus Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse har siden 1996 været organiseret i Forum for Bygningskultur. Forum har efter en stille periode genoptaget mødevirksomheden i efteråret, nu med Torben Lindegaard fra Foreningen Stråtag som ordførende

Det særlige Bygningssyn (DSB)

Under generalforsamlingen og i den efterfølgende workshop vil vores repræsentant i DSB redegøre dels for de opnåede resultater dels for arbejdet i Bygningssynet.

Afslutning

I lyset af det negative økonomiske resultat for 2005 skal bestyrelsen allerede nu meddele, at vi alle – selv om det kun er 4 af de nuværende medlemmer, der er på valg – stiller vores mandater til rådighed for generalforsamlingen.

Under generalforsamlingen vil denne skriftlige beretning blive uddybet med eksempler og redegørelser for de nyeste initiativer og resultater.

Bestyrelsen